

Carisma vincentiană

*Evangelhia trăită
în spațiul social*

**PRELEGERE
FORMARE VINCENTIENI**

**Centrul Xaverianum –
Iași**

**03 iulie 2026,
ora 15.30**

**Moderator:
pr. Emilian**

Carisma vincentiană – *Evangelhia trăită în spațiul social*

STRUCTURA PRELEGERII

- 1 Introducere
- 2 Sfântul Vincentiu de Paul și nașterea unei spiritualități sociale
- 3 Doctrina socială a Bisericii – expresia matură a iubirii sociale
- 4 Demnitatea persoanei umane în lumina carismei vincentiene
- 5 Binele comun și promovarea integrală a persoanei
- 6 Subsidiaritatea – pedagogia responsabilității în spiritualitatea vincentiană
- 7 Solidaritatea – de la compasiune la fraternitate
- 8 Provocările Familiei Vincentiene în România contemporană
- 9 Concluzie: Vincentianul – constructor al speranței sociale

I. INTRODUCERE

CARISMA VINCENȚIANĂ – EVANGHELIA TRĂITĂ ÎN SPAȚIUL SOCIAL

Evangelia are o dimensiune socială:

nu doar relația cu Dumnezeu,
ci și viața în comunitate și în societate.

Credința modelează relațiile și comunitățile:

ea trebuie să transforme raporturile
dintre persoane și modul de organizare a societății.

Doctrina socială a Bisericii este expresia matură
a iubirii sociale:

iubirea lui Dumnezeu se traduce în
dreptate, solidaritate și bine comun.

Oferă principii morale pentru a interpreta realitățile
sociale și a le transforma în lumina Evangheliei.

“ Evangelia nu este doar vestită,
ci trăită în iubire concretă față de aproapele.”

DREPTATE

SOLIDARITATE

BINE
COMUN

DEMNITATEA
PERSOANEI

CARISMA VINCEȚIANĂ - EVANGHELIA TRĂITĂ ÎN SPAȚIUL SOCIAL

DOCTRINA SOCIALĂ A BISERICII

Principiile care inspiră
o societate dreaptă
și fraternă

CARISMA VINCEȚIANĂ

Spiritualitatea, motivația
și metoda care transformă
principiile în experiență vie

DEMNIȚATEA
PERSONEI
UMANE

BINELE
COMUN

SUBSIDIARITATE

SOLIDARITATE

IUBIREA LUI CRISTOS
ÎN CENTRUL ACȚIUNII

IUBIRE
PENTRU
CEI SĂRACI

APROPIERE
CONCRETĂ

ORGANIZARE
ȘI COLABORARE

ROMÂNIA CONTEMPORANĂ

Noi forme
de sărăcie

Migrație

Singurătate

Fragilizarea
familiei

Pierderea
reperelor
spirituale

FAMILIA VINCEȚIANĂ ESTE CHEMATĂ
să redescopere actualitatea propriei vocații
și să fie semn profetic al **iubirii lui Cristos** în lume.

**IUBIREA LUI CRISTOS, TRĂITĂ CU INTELIGENȚĂ, ORGANIZARE ȘI FIDELITATE FAȚĂ DE EVANGHELIE,
RĂMÂNE UNA DINTRE CELE MAI CREDIBILE FORȚE DE REÎNINOIRE A SOCIETĂȚII.**

II. SFÂNTUL VINCENTIU DE PAUL ȘI NAȘTEREA UNEI SPIRITUALITĂȚI SOCIALE

O PERSONALITATE APARTE ÎN ISTORIA BISERICII

A unit **contemplația** lui Cristos cu **transformarea concretă** a realităților sociale.

Rugăciunea și **acțiunea**, **evangelizarea** și promovarea umană.

Iubirea față de **Dumnezeu** și slujirea **aproapelui**.

Dimensiuni **complementare** ale aceleiași **misiuni**.

*"Iubirea lui Cristos
ne constrânge"*
(2Cor 5,14)

Carisma vinčențiană – una dintre cele mai autentice expresii ale **Evangeliei trăite în spațiul social**.

O SINTEZĂ VIE A SPIRITUALITĂȚII CREȘTINE

CONTEMPLAȚIE
(RUGĂCIUNE)

ACȚIUNE
(SLUIRIRE)

EVANGHELIZARE

PROMOVARE
UMANĂ

RUGĂCIUNE ȘI ACȚIUNE, UNITATE ÎN IUBIRE.
CRISTOS CONTEMPLAT, APROAPELE SLUIT.

II. SFÂNTUL VINCENTIU DE PAUL

EVANGHELIZARE ȘI CARITATE – INIMA CARISMEI VINCENTIENE

Două evenimente din **1617** – două dimensiuni fundamentale ale carismei vincentiene

EVANGHELIZAREA (Folleville)

Descoperă drama unei populații **lipsite de formare religioasă**.

Înțelege că sărăcia cea mai gravă este aceea **de a nu-L cunoaște pe Cristos**.

Se naște preocuparea pentru misiunile populare și pentru **vestirea Evangheliei** celor mai simpli și mai abandonați.

Unitate
în iubirea lui
Cristos

Pentru Sfântul Vincentiu,
evangelizarea și caritatea
nu pot fi separate.

CARITATEA (Châtillon-les-Dombes)

Întâlnește o familie **bolnavă** și **lipsită de orice sprijin**.

Impresionat de **generozitatea spontană** a credincioșilor, dar conștient de caracterul ei trecător.

Organizează primul grup de voluntari dedicați slujirii constante a celor aflați în nevoie – **prima formă de caritate organizată** din epoca modernă.

Vestirea Evangheliei fără grija față de suferințele concrete ale oamenilor riscă să devină un discurs **lipsit de credibilitate**.

Ajutorarea materială fără deschiderea către întâlnirea cu Cristos rămâne **incompletă**.

EVANGHELIZAREA ȘI CARITATEA – **DOUĂ ARIPI ALE ACELEIAȘI IUBIRI.**

Contemplația lui Cristos conduce la acțiune; acțiunea deschide inimile către Cristos.

III. DOCTRINA SOCIALĂ A BISERICII – EXPRESIA MATURĂ A IUBIRII SOCIALE

“Iubirea lui Cristos
ne îndeamnă”
(2Cor 5,14)

ÎN CENTRUL DOCTRINEI SOCIALE 4 PRINCIPII FUNDAMENTALE

Nucleul permanent al învățăturii sociale a Bisericii, care formează un ansamblu unitar și coerent.

FIECARE PRINCIPIU
ÎȘI GĂSEȘTE SENSUL
DEPLIN NUMAI ÎN
RELATIE CU CELELALTE.

1

DEMNITATEA PERSOANEI UMANE

Fundamentul tuturor
drepturilor și
obligațiilor sociale.

2

BINELE COMUN

Finalitatea vieții
comunitare și scopul
instituțiilor sociale.

O SINGURĂ
VIZIUNE:
OMUL ÎN RELATIE,
ÎMPREUNĂ PENTRU
BINELE TOȚI

3

SUBSIDIARITATEA

Protejează libertatea și
responsabilitatea
persoanelor și a
comunităților
intermediare.

4

SOLIDARITATEA

Dezvoltarea autentică
se realizează împreună,
în responsabilitate
reciprocă și în slujirea
celor mai vulnerabili

O ADEVĂRATĂ ANTROPOLOGIE SOCIALĂ

Doctrina socială nu oferă
doar soluții pentru probleme
punctuale, ci **orientează**
întreaga viață socială în
lumina demnității umane și
a iubirii sociale.

ORIENTEAZĂ TOATE DOMENIILE VIEȚII PUBLICE

FAMILIA

ECONOMIA

POLITICA

CULTURA

RELATIIILE
DINTRE POPOARE

O societate dreaptă și fraternă se clădește atunci
când fiecare persoană este respectată, comunitățile
sunt valorizate, iar toți lucrăm împreună pentru
binele comun.

“Nu există pace fără dreptate,
nu există dreptate fără iertare,
nu există viitor fără solidaritate.”
(Papa Ioan Paul al II-lea)

DEMNITATE • BINE COMUN • SUBSIDIARITATE • SOLIDARITATE

IUBIREA LUI CRISTOS ÎN SPAȚIUL SOCIAL

IV. DEMNITATEA PERSOANEI UMANE ÎN LUMINA CARISMEI VINCENTIENE

*“Vedeți în
sărac persoana
lui Cristos.”*

(Sf. Vincentiu de Paul)

FIECARE PERSOANĂ ARE O DEMNITATE INALIENABILĂ,
care nu depinde de nimic din exterior, ci de iubirea lui Dumnezeu.

ORIGINEA DEMNITĂȚII

Creat după **chipul**
și asemănarea
lui Dumnezeu
(Fac 1,26-27)

Răscumpărat prin
moartea și învierea
lui Isus Cristos

DEMNITATEA PERSOANEI UMANE

Valoare
inalienabilă

Valoare
intrinsecă

NU DEPINDE DE...

capacitățile intelectuale

poziția socială

performanțele economice

utilitatea pentru societate

ORICE FORMĂ CARE NEAGĂ DEMNITATEA PERSOANEI ESTE INACCEPTABILĂ:

Discriminare

Exploatare

Instrumentalizare

O societate este cu adevărat
umană numai în măsura în care
recunoaște și promovează
demnitatea fiecărei persoane.

DEMNITATEA PERSOANEI UMANE ESTE FUNDAMENTUL ÎNTREGII ORDINI SOCIALE:
O NEGARE A EI ESTE O NEGARE A ADEVĂRULUI DESPRE OM ȘI O OFENSĂ ADUSĂ CREATORULUI.

CARISMA VINCENTIANĂ:

DINCOLO DE AJUTOR – SPRE DEMNITATE ȘI PROMOVARE INTEGRALĂ

“Nu este de ajuns să dăm pâine trupului,
trebuie să dăm respect și inimă persoanei.”

(Sf. Vincentiu de Paul)

DEPĂȘIM TENTAȚIA UNEI CARITĂȚI LIMITATE

✗ CARITATE LIMITATĂ

Se limitează la nevoi
materiale imediate.

✓ CARITATE INTEGRALĂ

Răspunde atât nevoilor materiale,
cât și celor umane și spirituale.

HRANĂ

ÎMBRĂCĂMINTE

AJUTOR
FINANCIAR

ASCULTARE

ÎNȘOȚIRE

Nu este suficient să răspunzi la nevoi,
ci să **respecti** și să **însoțești persoana**.

SCOPUL CARISMEI VINCENTIENE

Să redea oamenilor conștiința
propriei lor **valori**.

Să îi **reintegreze** în comunitate.

Să **promoveze** persoana
în toate dimensiunile ei.

CARITATEA – UN ACT DE PROMOVARE INTEGRALĂ

Iubirea creștină devine o forță care:

Restaurează **relațiile**
și construiește punți.

Vindecă **rănile interioare**
și redă pacea.

Redă **speranța** celor
marginalizați.

“Fiecare persoană este unică,
prețioasă și demnă de iubire.”

IUBIREA CREȘTINĂ NU SE OPREȘTE LA A DA, CI MERGE PÂNĂ LA A RIDICA,
A ÎNȘOȚI ȘI A RESTAURA DEMNITATEA FIECĂREI PERSOANE.

“ Să lucrăm
împreună pentru
binele comun
al tuturor.”

(Sf. Vincențiu de Paul)

V. BINELE COMUN ȘI PROMOVAREA INTEGRALĂ A PERSOANEI

Binele comun este finalitatea către care trebuie să tindă
întreaga organizare a vieții sociale.

CE ESTE BINELE COMUN?

Ansamblul condițiilor sociale care permit
persoanelor și comunităților să-și atingă
mai deplin și mai ușor propria desăvârșire.

NU SE REDUCE LA:

Prosperitate economică

Ordine publică

Satisfacerea intereselor majorității

El exprimă acele condiții care
favorizează **dezvoltarea integrală**
a fiecărei persoane și a întregii comunități.

BINELE COMUN PROMOVEAZĂ DEZVOLTAREA INTEGRALĂ A PERSOANEI

CUM SE REALIZEAZĂ?

Nu este suma intereselor individuale,
ci un **bine** care aparține tuturor.

Poate fi realizat numai prin
participarea responsabilă
a tuturor:

- ✓ a persoanelor
- ✓ a familiilor
- ✓ a comunităților intermediare
- ✓ a instituțiilor publice
- ✓ a societății civile

ROADELE BINELUI COMUN

O societate
mai umană

Familii
puternice

Comunități
solidare

Instituții
drepte și eficiente

O lume mai
justă și frățească

A căuta binele comun înseamnă
a iubi cu adevărat pe om
și a construi împreună o societate
în care fiecare să poată înflori.

“

Binele comun este respirația morală a societății: fără el, libertatea devine egoism,
dreptatea devine formalism, iar pacea devine fragilă.

“ Nu este
de ajuns să dăm
pâine trupului,
trebuie să dăm
respect și inimă
persoanei.” ”
(Sf. Vincențiu de Paul)

CARISMA VINCENTIANĂ: DE LA CARITATE ASISTENȚIALĂ LA PROMOVAREA INTEGRALĂ A PERSOANEI

Carisma vincentiană promovează **DEZVOLTAREA UMANĂ INTEGRALĂ**, conform viziunii doctrinei sociale a Bisericii.

DEPĂȘIM MODELUL CARITĂȚII EXCLUSIV ASISTENȚIALE

✗ CARITATE ASISTENȚIALĂ (INSUFICIENTĂ)

- Răspunde doar la nevoi imediate
- Crează dependență
- Întreține pasivitatea
- Oferă doar ajutor material

✓ CARITATE CARE PROMOVEAZĂ PERSOANA (INTEGRALĂ)

- Vizează dezvoltarea integrală
- Promovează autonomia
- Stimulează responsabilitatea
- Deschide drumuri spre o viață demnă

Adevărata caritate **nu dă doar pentru azi**, ci **însoțește** pentru un mâine mai bun.

OMUL ARE NEVOIE DE MAI MULT DECÂT HRANĂ:

ADEVĂRATA CARITATE:

Nu urmărește să creeze dependență, ci **AUTONOMIE**.

Nu întreține pasivitatea, ci stimulează **RESPONSABILITATEA**.

Nu oferă doar ajutor imediat, ci deschide drumuri spre o **viață mai demnă**.

Promovarea integrală a persoanei este expresia concretă a **BINELUI COMUN** și criteriul autentic al oricărei opere caritative.

DRUMURI SPRE BINELE COMUN

Respectarea
demnității
fiecărei persoane

Solidaritate
și grijă pentru
cei vulnerabili

Justiție și
dreptate
socială

Participare
responsabilă
a tuturor

Pace, libertate
și fraternitate în
comunitate

O societate este cu adevărat umană când fiecare persoană poate să crească, să contribuie și să fie fericită împreună cu ceilalți.

“ Să lucrăm pentru binele comun, astfel încât fiecare să poată spune: „Și eu contez, și viața mea are valoare.” ”

VI. SUBSIDIARITATEA – PEDAGOGIA RESPONSABILITĂȚII ÎN SPIRITUALITATEA VINCENTIANĂ

Subsidiaritatea protejează libertatea, responsabilitatea și creativitatea persoanei și a comunităților intermediare.

Persoane libere,
comunități puternice,
societate mai umană.

CE ESTE SUBSIDIARITATEA?

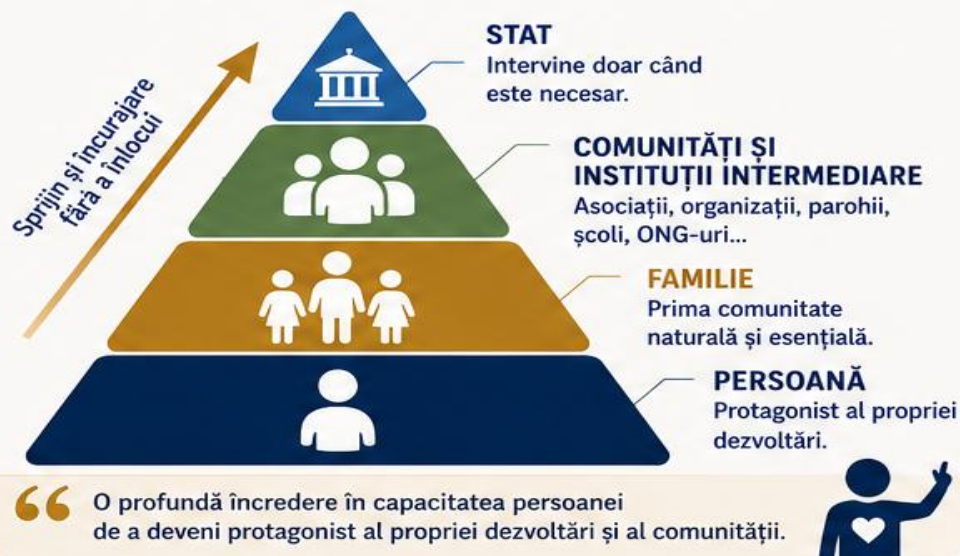

Ceea ce persoana, familia sau comunitățile locale pot realiza prin propriile resurse și competențe nu trebuie preluat de structurile superioare ale societății.

Statul și instituțiile publice sunt chemate să ofere sprijin atunci când este necesar, fără a substitui inițiativa și responsabilitatea celor pe care îi slujesc.

ORDINEA RESPONSABILITĂȚILOR (DE JOS ÎN SUS)

SUBSIDIARITATEA RESPINGE DOUĂ EXTREME

INDIVIDUALISMUL
abandonează persoana
în fața dificultăților.

PATERNALISMUL
creează dependență și
inhibă inițiativa.

DE CE ESTE IMPORTANTĂ?

Promovează **libertatea**,
responsabilitatea și creativitatea.

Încurajează **inițiativa locală**
și participarea activă.

Construiește **comunități**
mature și solide.

Permite o **dezvoltare durabilă**
și adaptată nevoilor reale.

ÎN PRACTICĂ, ÎNSEAMNĂ:

Să sprijinim, nu să înlocuim.

Să formăm, nu să asistăm pasiv.

Să încurajăm inițiativele locale.

Să construim împreună binele comun.

CÂND FIECARE ÎȘI ASUMĂ RESPONSABILITATEA, COMUNITATEA DEVINE PUTERNICĂ,
IAR BINELE COMUN DEVINE REALITATE.

“Nu este
suficient să
facem bine;
trebuie să-i facem
pe alții capabili
să facă bine.” ”
(Sf. Vincențiu de Paul)

PEDAGOGIA RESPONSABILITĂȚII ÎN CARISMA VINCENTIANĂ

Caritatea adevărată nu creează dependență,
ci trezește demnitatea și responsabilitatea persoanei.

SFÂNTUL VINCENTIU NU CAUTA BENEFICIARI, CI PROTAGONIȘTI

Nu urmărea să creeze **beneficiari**
permanenți ai ajutorului social.

Dorea ca fiecare persoană să-și
redescopere propria **demnitate**.

Încuraja **participarea activă**
la transformarea vieții proprii
și a comunității.

Credea în **capacitatea** omului
de a crește și de a contribui
la binele comun.

SUBSIDIARITATEA – EXPRESIA UNEI CARITĂȚI MATURE

O ABORDARE CARE CONSTRUȘTE O SOCIETATE MAI UMANĂ

Promovează **participarea responsabilă** la viața socială.

Fiecare persoană este recunoscută
ca **actor** al binelui comun,
nu doar ca beneficiar.

Întărește comunitățile și relațiile
de încredere și **solidaritate**.

Transformă iubirea creștină
în forță care construiește **binele comun** împreună.

DE LA ASISTENȚĂ LA RESPONSABILITATE

LOGICA ASISTENȚIALISMULUI

- Oferă soluții imediate
- Creează dependență
- Menține persoane pasive
- Rezolvă probleme temporar

SPRE O CULTURĂ A RESPONSABILITĂȚII

- Dezvoltă oameni și comunități
- Încurajează inițiativa
- Stimulează asumarea responsabilității
- Creează schimbare durabilă

REZULTAT: BINELE COMUN

- Persoane demne și libere
- Comunități puternice
- Societate solidară și participativă
- Viitor construit împreună

“Să nu facem pentru oameni ceea ce ei pot face singuri, să-i ajutăm să facă ei înșiși ceea ce nu pot face singuri.” ”
(Sf. Vincențiu de Paul)

